

GÜNÜMÜZ YUNAN ÖYKÜSÜ

Esmâ Deli Hasan (1997-): Yunanistan'ın Rodop ilinde yer alan Satk y'de doğdu. İlköğretimini Satk y ilkokulunda tamamladıktan sonra, orta ve lise eğitimine G m lcine Őehrinde Celal Bayar Azınlık Ortaokul ve Lisesinde devam etti. Ardından Edirne Trakya  niversitesi,  aędaŐ Yunan Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Lisans eğitiminin ardından, G m lcine Dimokritos Üniversitesi, Karadeniz Dil, Kültür ve Edebiyatları bölümünde "Karadeniz Bölgesinde KarŐılaŐtırmalı Edebiyat" alanında yüksek lisansını tamamladı.  evirmenlięin yanı sıra  yk leri Fiyaka ve Baęlar dergisinde yayımlanmaktadır.

GÜNÜMÜZ YUNAN ÖYKÜSÜ

Hazırlayan ve Çeviren: Esmâ D. Hasan

İÇİNDEKİLER

ÇAĞDAŞ YUNAN EDEBİYATI / 7

Öğretmenin Evi/Kostandinos Hatzopoulos / 17

Küçük Bir Çocuğun “Kalanda”ları/Stratis Tsirkas / 23

Pararlama/Dimosthenis Vutiras / 27

Para Üstü/Kostas Tahtsis / 31

Kostandis/Litsa Psarafti / 37

Martılar/İlias Venezis / 41

Umut Aranıyor/Antonis Samarakis / 51

Yağmur/Angelos Terzakis / 55

Uykusuz Gece/Galatia Saranti / 61

Fakat Babam Gelmiyordu/Elli Alexiou / 67

Savaşçının Annesi/Dido Sotiriou / 73

Kırmızı Kunduralar/İrini Marra / 77

Bulut/Mitsos Alexandropoulos / 81

Annenin Mezarı/Andreas Karkavitsas / 87

Beyaz Kasımpatılar/Menelaos Loundemis / 93

KAYNAKÇA / 99

ÇAĞDAŞ YUNAN EDEBİYATI

Çağdaş Yunan Edebiyatı, bağımsızlık savaşından günümüze kadar olan dönemi kapsamaktadır. Kurulan yeni devletle birlikte modern edebiyatın temelleri atılır. Yunan bağımsızlık savaşında yer almış önemli şahısların *hatıra yazıları* (Τα απομνημονεύματα), dönemin en önemli kaynaklarını oluşturur. En bilindik hatıra yazıları *Theodoros Kolokotronis* (Θεόδωρος Κολοκοτρώνης), *Hristoforos Pervos* (Χριστόφορος Περραιβός), *Emanouil Ksanthos* (Εμμανουήλ Ξανθός), *Ioannis Makriyannis* (Ιωάννης Μακρυγιάννης)'e aittir.

Bu dönemde iki ekol karşımıza çıkar. Önderi *Dionisios Solomos* (Διονύσιος Σολωμός) olan *Yedi Adalar Ekolü* (Επτανησιακή Σχολή) ve *Romantik Atina Okulu* (Ρομαντική Σχολή των Αθηνών). İki ekolün ortak noktası romantizm akımını benimsemiş olmalarıdır fakat bir hususta farklılık gösterirler. İlki halk dili olarak adlandırılan *demotiki* (δημοτική), diğeri ise *katharevousa* (καθαρεύουσα) dilinde eserler vermiştir. Yıllarca sürmüş olan bu dil tartışması Çağdaş Yunan Edebiyatı tarihine *Dil Sorunu* (Γλωσσικό Ζήτημα) olarak geçmiştir.

Yedi Adalar Ekolünün en önemli temsilcileri *Dionisios Solomos* ve *Andreas Kalvos* (Ανδρέας Κάλβος)'tur. Saygın bir ailenin çocuğu olan *Solomos*, küçük yaştan itibaren İtalyanca öğrenmeye başlamış, eğitim için gittiği İtalya'da uzun yıllar yaşamıştır. *Solomos* ilk şiirlerini İtalyanca yazmıştır. Milli şair olarak da anılan *Solomos'un* 1823 yılında kaleme aldığı 158 kıtadan oluşan "Özgürlük Marşı" (Υμνου εις την Ελευθερίαν) adlı şiirin ilk iki

kıtası daha sonra Yunanistan'ın milli marşını oluşturmuştur. Şair'in diğer bir önemli eseri on beşli hece ölçüsüyle, 1821 Ayaklanması sırasında Mesolongi kuşatılması olaylarından esinlenerek yazılan “*Özgür Kuşatılmışlar*” (Οι Ελεύθεροι Πολιορκιμένοι) adlı şiiridir.

Şair *Kalvos* da tıpkı *Solomos* gibi uzun dönem İtalya'da yaşamıştır. İki şiir derlemesi olan *Lir* (Λύρα) ve *Liriksel/Lirikçe* (Λυρικά) adında iki eser yayımlamıştır. Bir süre Kerkira'da bulunan İon Akademisinde eğitim verdikten sonra taşındığı İngiltere'de hayata veda etmiştir. Lirik Şiirlerinden birisi olan “*Vatansever*” (Φιλόπατρις) ve annesinin ölümüne adadığı “*Ölüm Üzerine*” (Εις Θάνατον) hasret kaldığı iki şeye yani vatanına ve annesine olan sevgisini yansıtır.

Yedi Adalar Ekolü sadece edebiyat değil aynı zamanda müzik ve resim gibi diğer sanat türlerinde de büyük gelişmeler kaydetmiştir. Bu dönemde kurulan İon Akademisi de ilk Yunan Yüksek Öğretim kurumudur. Dönemin diğer önemli isimleri *Aristotelis Valaoritis* (Αριστοτέλης Βαλαωρίτης) *Andreas Laskaratos* (Ανδρέας Λασκαράτος) ve *İakovos Polilas* (Ιάκωβος Πολυλάς)'tır. Bu yıllarda dünya edebiyatından çok fazla çeviriler yayımlanmıştır. Dönemin kayda değer olaylarından bir diğeri de *Elizabeth Mucan Martinengu* (Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινένγκου)'nun “*Otobiyoğrafi*” (Αυτοβιογραφία) adlı eseriyle 1831 yılında düz yazı alanında eser veren ilk kadın Yunanlı yazar olmasıdır.

Yunanistan'ın bağımsızlığını kazandığı 1830'dan 1880 yıllarına kadar olan dönemde elli yıl boyunca Fransız romantizm akımı ve şiirde katharevousa dili hakimiyetini sürdürmüştür. Fenerli Rum'lardan olan *Aleksandros Sutsos* (Αλέξανδρος Σούτσος) ve *Panagiotis Sutsos* (Παναγιώτης Σούτσος) kardeşler ***Romantik Atina Okulu***'un önemli temsilcilerindendir. *P. Sutsos*'un *Gezgin* (Ο Οδοιπόρος) adlı dramatik şiiri Yunan edebiyatında romantizm akımının “ilk meyvesi” olarak nitelendirilmiştir. *Lenadros* (Ο Λέναδρος) adlı eseri bağımsız Yunan devletinde roman türünde verilmiş ilk eserdir. Diğer yandan kardeşi *A. Sutsos* daha çok hiciv sanatıyla ön plana çıkmaktadır. Siyasi alanda

da varlık göstermiştir. İlgi çekici şiirleri *Yunanistan'ın Panaroması* (Πανόραμα της Ελλάδος) adlı eserinde bir araya toplanmıştır. Yazarın "1831 Sürgünü" (Ο Εξόριστος του 1831) adlı romanı yeni devletin zor geçen ilk üç yılını anlatır.

Dönemin diğer önemli ismi yine Fenerli Rum'lardan olan *Aleksandros Rizos Rangavis* (Αλέξανδρος Ρίζος-Ραγκάβης)'tir. Yazar Münih'teki askeri akademide eğitim görmüş, ardından 1844'te üniversitede arkeoloji profesörü olmuştur. Daha sonra bakan ve büyükelçi görevlerinde bulunmuştur. Yazarın en önemli eseri *Mora'nın Efendisi* (Ο Αυθέντης του Μορέως)'dir ve Çağdaş Yunan Edebiyatının ilk tarihi romanıdır. Bu dönemin dikkat çeken önemli yazarlarından biri de Avrupa'da yetişen kültürlü bir aydın olan Emmanuil Roidis (Εμμανουήλ Ροΐδης)'tir. Yazarın *Kadın Papa İoanna* (η Πάπισσα Ιωάννα) adlı eseri dini duyguları zedelediği yönünde eleştirelere maruz kalmış ve çağa damga vurmuştur.

Yunan romantizm döneminden hemen sonra iki kadın yazar da öne çıkar. *Aleksandra Papadopoulou* (Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου) ve *Kaliroi Paren* (Καλλιρόη Παρρέν). *Papadopoulou*'nun 130'dan fazla öyküsü Atina'da veya İstanbul'da yayınlanan dergilerde yayımlanmıştır. İlk feminist ve ayrıca gazeteci olan *Kaliroi Paren Özgür Kadın* (Χειραφετημένη) adlı eseriyle Yunan edebiyatında roman türünde eser veren ilk kadın yazardır.

Yeni Atina Ekolü ya da '80 Kuşağı (Νέα Αθηναϊκή Σχολή / Γενιά του 80) olarak adlandırılan bir sonraki dönemde Yunanistan'da ulusal, siyasal ve toplumsal alanda gerçekleşen yenilikler entelektüel yaşamı da etkisi altına almıştır. Katherevousa dilinden ve romantizm akımından uzaklaşan şiir parnasizm ve sembolizm gibi yeni edebiyat akımlarından etkilenmeye başlar. Yeni Atina ekolünün önderi *Kostis Palamas* (Κωστής Παλαμάς)'tir. Dönemin önemli şairleri *Kostandinos Kavafis* (Κωνσταντίνος Καβάφης), *Aggelos Sikelianos* (Άγγελος Σικελιανός) ve *Kostas Varnalis* (Κώστας Βάρναλης)'tir. Yazarlar roman türünden uzak-

laşıp ithografik¹ öyküye yönelmişlerdir.

Ondokuzuncu yy. ve yirminci yy. başlarında Yunan Edebiyatında varolan sanat anlayışı dönemin güçlü Avrupa akımlarından etkilenmiştir. Şiirde Sembolizm ve Parnasizm akımı düz yazıda realizm, naturalizm ve ithografi ön plana çıkarken estetizm akımı her iki edebiyat türünde de hakimiyet sürdürmüştür. Şair *Kostis Palamas* bu dönemin önde gelen temsilcilerindendir. Patra doğumlu olan *Palamas* yedi yaşında anne babasının kaybıyla sarsılır ve onun bu acı tecrübesi edebi kişiliğine de yansımıştır. Onaltı yaşında Atina'ya hukuk okumak için gelir. Dönemin siyasi dergilerinde şiirleri yayımlanmıştır. *Palamas* eserlerinde Yunan halkının yüzyıllardır süren tarihsel devamlılığını epik bir tarzda işlemiştir. Şiir dışında, düzyazı, tiyatro ve eleştiri türünde eserler yayınlamıştır. İlk şiir derlemesi olan "*Vatanımın Şarkıları*" (Τα Τραγούδια της Πατρίδος μου) adlı eseri ülkesine karşı duyduğu sevginin göstergesidir.

Dönemin önemli diğer şairleri, *Yorgos Drosinis* (Γιώργος Δροσίνης) ve *Nikos Kambas* (Νίκος Καμπάς)'tır. Şiirlerinde bol miktarda folklorik öge bulunan *Drosinis* Fransız Parnasizm akımı temsilcilerinden etkilenmiştir. Şiirleri inceliği ve zarafetiyle öne çıkar ve birçoğu pastoral bir içeriğe sahiptir. Şiirleri dışında ithografik öyküleri de yayımlanmıştır. Dönemin bir diğer önemli şairi *Ioannis Griparis* (Ιωάννης Γρυπάρης)'tir. Fransız Parnasizminden etkilenen şair daha sonra denge ve ölçülü olma çabasıyla *Palamas* ve o kuşağın diğer şairleri gibi yavaş yavaş Sembolizme yönelmiştir. *Konstandinos Hatzopoulos* (Κωνσταντίνος Χατζόπουλος) Sembolizmin önemli bir temsilcisi olarak hem şiir, hem düz yazı hem de edebiyat eleştirmeni olarak karşımıza çıkar bu dönemde. 1900'lerden Birinci Dünya Savaşı'na kadar Almanya'da yaşayan yazar, Alman ve genel olarak Batı edebiyatından etkilenmiştir.

Yeni Atina Ekolünde düzyazı alanında ithografik öykü ön

¹ İthografya bir edebiyat terimi olarak, belirli bir zamanda ve yerde yaşayan insan toplumlarının yaşam biçimlerinin, özellikle dini inançlar ve mitler aracılığı ile şekillenen gelenek ve göreneklerinin, düz yazı ya da şiirde yansıtılması anlamına gelir.

plana çıkar. İlk ithografik öyküler *Estia* dergisinde yayımlanmaya başlamıştır. Romantizm akımından tanıdık ve somut olana geçiş, Atina Ekolü'nün tarihi romandan yunan kırsalındaki çağdaş yaşamı ve onun sıradan halkını anlatan kısa öykülere yani ithografik öyküye geçişini desteklemiştir. İthografik öyküler 83'ten itibaren ciddi bir artış göstermiş, fakat uzun yıllar boyunca ne yapıda ne de öykünün varsaydığı konumlarda kayda değer bir değişiklik gözlenmemiştir. Aynı konuların farklı mekanlarda geçtiğini görürüz: *Viziinos* (Γεώργιος Βιζυηνός) Trakya hakkında, *Vlahogiannis* (Γιάννης Βλαχογιάννης) Rumeli hakkında, *Kondilakis* (Ιωάννης Κονδυλάκης) Girit hakkında, *Eftaliotis* (Αργύρης Εφταλιώτης) Midilli hakkında, *Ksenopoulos* (Γρηγόριος Ξενόπουλος) Zakilda hakkında, *Papadiamandis* (Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης) İskados hakkında, *Karkavitsas* (Ανδρέας Καρκαβίτσας) Teselya çiftçileri ya da Mora Yarımadası'nın balıkçıları hakkında yazmıştır.

Dönemin en bilindik öyküleri *Annemin Günahı* (Το Αμάρτημα της Μητρός μου) ve *Kardeşimin Katili Kimdi?* (Ποιος Ήτον ο Φονεύς του Αδερφού μου) *Georgios Viziinos*'a aittir. Roman türünde yayınlanmış eserlerden birisi *Dimitrios Vikelas* (Δημήτριος Βικέλας)'a ait olan *Loukis Laras* (Λουκής Λαράς) ve *Aleksandros Papadiamandis*'in *Katil Kadın* (Φόνισσα) adlı eseridir. Sembolizmin yoğun hissedildiği bir roman *Kostandinos Hatzopoulos* (Κωνσταντίνος Χατζόπουλος)'un *Sonbahar* (το Φθινόπωρο)'udur. Dönemin yazarlarından *Kostandinos Theotokis* (Κωνσταντίνος Θεοτόκης) eserlerinde toplumsal meselelere özel bir yer vermiş, bu yüzden de Yunanistan'da sosyal ve ideolojik romanın temsilcisi olarak kabul edilmiştir. Bu yıllarda karşımıza çıkan Yunanlı kadın yazar *Pinelopi Delta* (Πηνελόπη Δέλτα)'dır. Çocuk edebiyatının önemli temsilcilerinden olan yazarın eserlerinde vatan sevdası yoğun olarak işlenmiştir.

Son olarak dönemin hiç şüphesiz en önemli şairlerinden birisi *Kostandinos Kavafis*' (Κωνσταντίνος Καβάφης)'tir. İskenderiye'li yazar ilk şiirlerini ebeveynlerinin doğduğu İstanbul'da yazmıştır. Bu eserlerden birinin orjinal başlığı türkçedir (Dünya Güzeli).

Diğer önemli şairler *Aggelos Sikelianos* (Άγγελος Σικελιανός), *Kostas Varnalis* (Κώστας Βάρναλης), *Kostas Kariotakis* (Κώστας Καρυωτάκης), *Dimosthenis Vutiras* (Δημοσθένης Βουτηράς)'tır. *Varnalis* 1959'da Lenin Barış ödülünün sahibi olmuştur.

Edebiyatta **30 Kuşagi** (Γενιά του 30) ya da diğer bir adıyla **İki Savaş Arası** (Μεσοπόλεμος) dönem dünya uygarlık tarihinde, iki dünya savaşı ile Ekim Devrimi arasında kalan sancılı bir evreye tekabül eder. İki savaş arası dönemde sadece ulusal şiirde değil Avrupa'da da büyük morfolojik yenilenmeler ve değişimler yaşanmıştır. İki Dünya Savaşı arasında Yunanistan siyaseti ve sosyal durumu oldukça istikrarsızdı. Küçük Asya Felaketi'ni 1936 yılında darbe ile yönetime el koyan İoannis Metaksas rejimi takip etmiş ve ciddi bir siyasi istikrarsızlık ortaya çıkmıştır. Diğer yandan Avrupa'da da faşist rejimler ortaya çıkmış yayın ve basına uygulanan sansür sonuç olarak edebiyatçıların da ifade özgürlüğünü bir ölçüde olumsuz etkilemiştir. Bu dönemde yazar ve şairler Romantizm akımından tamamen uzaklaşıp Modernizm ve Gerçeküstücülüğü benimserler . Dönemin şairleri birçok yeni edebiyat akımıyla Yunan şiir geleneğini iyice benimseyerek kendilerine has bir tarz ortaya çıkarmışlardır.

Bu yılların öncü şairlerinden birisi *Yorgos Seferis* (Γιώργος Σεφέρης)'tir. Aydın bir diplomat olan *Seferis* 1963 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi olmuştur. Diğer bir önemli isim de *Odiseas Elitis* (Οδυσσεάας Ελύτης)'tir. Daha küçük yaşta okumaya başlayan şair, *Kavafis* şiiri ile onaltı yaşında tanışır, yabancı şairlerin eserlerinden gerçeküstücülükle karşılaşan şair ilk şiirlerini çok erken yaşta kaleme alır. *Elitis* 1979'da Nobel Edebiyat ödülünü alır.

Dönemin diğer önemli iki şairi *Yannis Ritsos* ve *Nikiforos Vrettakos* (Νικηφόρος Βρεττάκος)'tur. İkiisi de sol ideolojiye mensup olan şairlerin her ne kadar eserlerinde farklılıklar gözlene de isimleri genellikle yan yana anılmıştır. İkisinin de üzerinde *Kariotakis*'in etkisi büyük olmuştur. *Ritsos*'un siyasi görüşleri uzun yıllar hapis yatmasına ve sürgünde yaşamasına sebep olmuş, şair 1968 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday

gösterilmiş ardından 1977 yılında bu ödülün komünist ülkelerde muadili olan Lenin Barış Ödülü'nü kazanmıştır.

Bu kuşakta sadece şiirde değil düzyazıda da oldukça büyük gelişmeler gözlemlenir. Genç yazarlar bakışlarını daha geniş ufuklara yöneltmiş daha karmaşık psikolojik durumları tespit etmek ve bu durumlarla yüzleşmek, daha ciddi sosyal ve insani sorunları incelemek istemişlerdir. Son olarak, kendilerini ağırlıklı olarak çağdaş bir araç olan romanda ifade etmek için ısrarla kısa öykünün ve novellanın sınırlarını aşmaya çalışmışlardır.

Dönemin öne çıkan eserleri ve yazarları şu şekilde sıralanabilir:

Fotis Kondoglou (Φώτης Κόντογλου) **Vatanım Ayvalık** (Τ' Αϊβαλί, η Πατρίδα μου), *Stratis Dukas* (Στρατής Δούκας) **Bir Esirin Hikayesi** (Η Ιστορία ενός Αιχμαλώτου), *Stratis Mirvilis* (Στράτης Μυρβήλης) **Mezardaki Hayat** (Η Ζωή εν Τάφω), *İlias Venezis* (Ηλίας Βενέζης) **31328 Numaralı** (Το νούμερο 31328), *Kosmas Politis* (Κοσμάς Πολίτης) **Eroica**, *Yorgos Theotokas* (Γιώργος Θεοτοκάς) **Leonis** (ο Λεωνής), *Aggelos Terzakis* (Άγγελος Τερζάκης) **Kötülerin Çöküşü** (η Παρακμή των Σκληρών).

Bu yıllarda gözlemlenen diğer bir yenilik de 1926 yılında Selanik'te Yunanistan'ın ikinci üniversitesinin kurulmasıdır. Bu üniversitenin Edebiyat Fakültesi yenilikçi akımlarla karşımıza çıkar. *Makedonya Günleri* (Μακεδονικές Ημέρες) adıyla 1932 yılında yayımlanmaya başlayan dergi çerçevesinde şiirde ve özellikle düz yazıda iç monolog tekniğini kullanmaya başlayan genç yazarlar bir araya gelirler. Selanik ekolünün bilinen temsilcilerinden bazıları: *Stelios Ksefludas* (Στέλιος Ξεφλούδας), *Georgios Delios* (Γιώργος Δέλιος), *Melpo Aksioti* (Μέλπω Αξιώτη) ve *Yannis Skarimbas* (Γιάννης Σκαρίμπας)'tır.

Son olarak kuşağın öne çıkan kadın yazarları, yayınladığı ilk roman olan *Zor Geceler* (Δύσκολες Νύχτες) ile *Melpo Aksioti* (Μέλπω Αξιώτη) ve *Yoldan Çıkmışlar* (Παραστρατρατημένοι) adlı romanıyla *Lilika Nakou* (Λιλίκα Νάκου) olur. İki savaş arası dönem ve aşağıda daha detaylı olarak işleyeceğimiz savaş son-

rası dönemde kadın yazarların eserlerinde duygulara ve sadeliğe önem verdiği gözlenir. Eserlerinde hümanizm, sempati ve empati duygusu yoğun bir şekilde işlenir. O dönemde yaşanmış olan acılar hüzüün ve savaştan dolayı oluşmuş olan korkunç yaşam koşulları eserlerine de yansımıştır. Öne çıkan diğer iki isim *Galatia Kazancaki* (Γαλατεία Καζαντάκη) ve *Ellî Aleksiu* (Ελλη Αλεξίου) olur.

İki savaş arası kuşağın ideolojik kaygıları, yeni yönelimleri ve hepsinden önemlisi romanı ısrarla denemeleri, eserlerinin çeşitliliğinde ortaya çıkar.

Savaş Sonrası Dönem (Μεταπολεμική Γενιά)'e geldiğimizde, Yunan halkının özellikle Alman işgali sırasında edinmiş oldukları acı tecrübeler, yaşanan zorluklar ve bütün bunları takip eden Yunan İç Savaşıyla beraber yaşananlar ülkenin edebiyatına da yansımıştır. Savaş sonrası edebiyatın temel bir özelliği, çoğunluğu sol görüşlü yazarların temsil etmesiyle yoğun bir şekilde siyasallaşmasıydı. Akabinde gelen Albaylar Cuntası yönetimi de hem edebiyatta hem de entelektüel yaşamda belirleyici bir rol oynamıştır. Son on yılda edinilmiş travmatik tecrübeler ve yaşanmışlıklar yüzünden bu dönemin şairleri melankolik ve umutsuzluk temalı şiirleriyle, düz yazıda ise yazarlar genellikle toplumsal konularla karşımıza çıkar.

Tasos Livaditis (Τάσος Λυβαδείτης), *Manolis Anagnostakis* (Μανόλης Αναγνωστάκης), *Nikos Kavadias* (Νίκος Καββαδίας) bu dönemin önde gelen şairlerindendir. Dönemin kadın şairi olarak da karşımıza *Zoi Kareli* (Ζωή Καρέλλη) çıkar.

Düzyazıda ise dönemin hiç şüphesiz en çok tanınan yazarı *Nikos Kazancakis* (Νίκος Καζαντζάκης) olur. *Zorba* (ο Βίος και η Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά) adlı eseri neredeyse bütün dillere çevrilen yazarın birçok eserinin Türkçe çevirisi bulunmaktadır. Çok fazla eser vermiş olan yazar birçok konuda yazmıştır. Çeviriler, tiyatro, felsefe, seyahat yazıları ve otobiyografik eserleri mevcuttur. Dönemin diğer önemli isimleri *Dimitris Hatzis* (Δημήτρης Χατζής)'in sanatı ithografik öyküyle çok ortak nokta barındırır. Öykü derlemesi olan *Küçük Şehrimizin Sonu* (Το

Τέλος της Μικρής μας Πόλης) yazarın en bilindik eseridir. *Stratis Çirkas* (Στρατής Τσίρκας) *Güdümsüz Devletler* (Ακυβέρνητες Πολιτείες)'le öne çıkar. *Aleksandros Kotzas* (Αλέξανδρος Κοτζιάς) güncel olaylardan esinlenmiş, eserlerinde Alman işgalini konu edinmiştir fakat çoğunluktan farklı olarak olayları sağcı bir bakış açısıyla aktarmıştır. *Kostas Tahtsis* (Κώστας Ταχτσής) *Üçüncü Düşün Çeleği* (Το Τρίτο Στεφάνι) ile öne çıkar. *Antonis Samarakis* (Αντώνης Σαμαράκης) de dönemin şüphesiz en çok okunan yazarıdır. Eserlerinin birçok dilde çevirisi bulunur. *Umut Aranıyor* (Ζητείται Ελπίς) adlı öykü derlemesi ve *Tehlike İşareti* (Σήμα Κινδύνου) adlı romanı yükselişinde en büyük rol oynayan iki eseridir. *Samarakis* eserlerinde toplumsal, siyasal meseleleri ve dönemin gerçeklerini eleştirel ve negatif bir tavırla işlemiştir. Eserlerinde yoğun endişe ve kaygı unsuru mevcuttur. *Vasilis Vasilikos* (Βασίλης Βασιλικός) 1950'li yıllarda edebiyat sahnesinde görünür. Öne çıkan kadın yazarlardan *Dido Sotiriou* (Διδώ Σωτηρίου) Aydın'lı olup küçük asya felaketinden dolayı mülteci hayatını yaşamış ve bu olay onun edebi kişiliğine de yansımıştır. Orijinal adı *Kanlı Topraklar* (Ματωμένα Χώματα) olan *Benden Selam Söyle Anadolu'ya* adlı eseriyle tanınır. *Maria İordaniou* (Μαρία Ιορδανίδου)'nun *Loksandra* (Λωξάνδρα) adlı eserinde olaylar İstanbul'da geçer. *Margarita Limberaki* (Μαργαρίτα Λυμπεράκη)'nin *Hasır Şapkalar* (Τα Ψάθινα Καπέλα) adlı romanında olaylar iki dünya savaşı arasındaki dönemde yaşanır.

Yunan Edebiyatında 1960'lardan 20. yy'ın sonuna kadar olan dönem siyasi istikrarsızlık sürer ve geçiş süreci olarak tanımlanır. Bu dönemde de tarihi olaylar edebiyatta yansımaları bulur. Savaş sonrası kuşağın etkisi hâlâ hissedilir. 1974 yılında demokratik düzen yeniden inşa edilir ve Cumhuriyet kurulur.

Öne çıkan bazı şairler *Dinos Hristianopoulos* (Ντίνος Χριστιανόπουλος), eserlerinde toplumsal eleştirilere de yer verir. Şair, yazar, gazeteci ve çevirmen olan *Tasos Korfis* (Τάσος Κορφής)'in, şiirlerinde ölçülü bir melankoli mevcuttur. Kadın şairlerden *Kiki Dimula* (Κική Δημουλά) çağın en bilindik isimlerindedir. Düz yazıda öne çıkan isimler, *Marios Hakas* (Μάριος

Χάκκας), *Filippos Drakondaidis* (Φίλιππος Δρακονταειδής), *Dimitris Nollas* (Δημήτρης Νόλλας). Kadın yazarlardan, *Maro Duka* (Μάρω Δούκα), *Evgenia Fakinu* (Ευγενία Φακίνου), *Rea Galanaki* (Ρέα Γαλανάκη) büyük başarı elde etmişlerdir. Bu dönemde çocuk edebiyatında iki önemli isim baş gösterir: *Alki Zei* (Άλκη Ζέη) *Zorz Sari* (Ζωρζ Σαρή).

Çağdaş Yunan şiiri ve düz yazısı yirminci yüzyılın sonuna kadar verdiği eserler ve yayıncılık açısından zengin bir içeriğe sahiptir. Bu dönemde şiir üretiminde bir gerileme görülse de düz yazı özellikle 1980'lerden sonra beklenmedik bir yükseliş göstermiştir.

Kostandinos Hatzopoulos

ÖĞRETMENİN EVİ

Babam sabahları mahsus bir şey başarmış olmak için evden çıkıp, uydurduğu görevi yerine getirmeden, herhangi bir karar almadan öğle vakti eve geri döner, dedem de her defasında "hiçbir işe yaramazsın! hiçbir işe yaramazsın" diye söylenirdi. O da başını eğer konuşmazdı. O kadar çok eğerdi ki yemek yerken bıyıkları önündeki tabağa değerdı. Dedemin söylenmesi bitmez, annem de acıklı gözlerle babama, yalvaran gözlerle de dedeme bakardı. Fakat dedem durmaz, babam da başını eğer konuşmazdı. Bu olay o kadar sık yaşanıyordu ki, neredeyse evin düzenli, günlük alışkanlığı olmuştu. Dedemin dili söylenmeye alışmış, babamın omuzları eğilmekten bükülmüş, yüzünde hüzünden çok salak bir ifade oluşmuştu.

Lakin babam o kadar da salak değildi. Sadece şehre inip annemle evlendiği zaman şartların onu olmaya zorladığı tüccarlık ona göre değildi. Önceden insanların kağıt oynayarak, siyaset konuşarak ve biri diğerinin geçisini çalarak vakit geçirdikleri dağın tepesinde bir köyde yaşamaktaymış. Belli ki orada hiçbir ihtiyaç insanları ayrı bir iş yapmaya mecbur etmemiş. Tek bilindik işler, kasiyerlik, tahsildarlık, müdür yardımcılığı ve polislikmiş. Babam köyünde bütün bunları deneyimlemiş olmasına rağmen şehre indiği zaman bu alanlarda fırsatlar karşısına çıkmıyor, iş imkanı oluşmuyordu. Kayınpederi de onu işsiz